

A BANYÁSZ

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . . . 12 K. || Félévre . . . 6 K.
Negyedévre . . . 3 K.

HIRDETÉSEK DÍJSZABÁS SZERINT.

Felolós szerkesztő:
Dr. BISCHITZ BÉLA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Budapest, IV., (Belváros) Molnár-u. 33.

TELEFON 108-00.

Közlemények átvételét csak a forrás megnevezésével engedjük meg.

A marosvásárhelyi kezdeményezés.

Említettük már, hogy Marosvásárhely városa mily európaias elhatározással készül minden vonalon be rendezkedni a földgáz-üzemre. Hogy akkor, amikor a földgáz előfordulásának állandósága és nagy mennyisége tudományosan megállapított, amit senki se várt volna, elsőként jelentkezett e kincs kihasználására.

Ez a jelentkezés egymagában igen-igen fontos tény, mert hiszen ez adta meg a pénzügyminiszternek azt a segédkezet, amely nélkül - e kérdésben szerintünk el nem lehetne: megadta t. i. a bizalmat: azt, hogy a földgázra lehet, szabad, sőt kell nagyobb befektetéseket eszközölni!

Egyszóval Marosvásárhely példája szép és becsülésreméltó példaadás volt, amely mindenképen méltó egy modern gondolkodástól áthatott városi vezetőséghez. Amily megszegyenítő és együgyű volt Budapest székesfőváros habozása és ostoba elzárkózása a földgáztól, oly — ismételjük — elismerésreméltó Marosvásárhely polgármesterének, a derék B e r n á d y Györgynek fáradhatatlan buzgólkodása, hogy mindenkit megnyerjen, meggyőzzön a földgáz felhasználása eszméjének. Ez sikerült is neki teljes mértékben, mert városa milliókat kész rendelkezésére bocsátani, hogy Marosvásárhely ezzel a gázzal fűtsön, világítson, teremtsen gyáripart stb. stb. Marosvásárhely mindenestre büszke lehet polgármesterére, sőt mondhatjuk a magyar városok egyeteme is, hogy akadt köztük város és város-fő, aki rögtön átlátta, hogy korszakot alkotó felfedezésre tettünk szert, amelynél meg nem állni, amelyet fel nem használni több mint bűn, mert — hiba. És még szebb, hogy tette ezt spontán, saját indíttatásából, mint cselekedni szokott az igaz ember. És amíg Budapest polgármestere könnyebben szalad Párisba, mert oda persze az express röpíti és a könnyű hirre-vergődés ingere csábitja, városa érdekében még kíváncsiságból se látta jónak Sármásra kirándulni; helytartóit

küldte ki, ezek pedig — miként láttuk — gyönyörűen oldották meg feladatukat, kanapé-processust kezdvén.

Nálunk, ahol majd minden kezdeményezés a kiskorúak kárörvendő hahotájába ful, vagy legjobb esetben is megértés híjján széjjel-aprózódik és belezárul az átkos kisszerűségbe, kellemes látvány nekünk Marosvásárhely városa. Erdély e távoli zuga, amelyről ez a lüktető vérkeringésű székesfőváros csak mint halódóról beszél, avagy a párisi demimondaine félvállról való lekicsinylésével emlékezett meg, e semmibevert városka mint egy feltörekvő, erős gerincű ifju lép elő és megüti azt a hangot, amelyet a pénzügyminiszter a székesfővárostól (annak előrebocsátásával) várt, hogy minden áldozatot kész meghozni a fővárosért. És quasi elutasítás a válasza Budapest részéről, ahol valójában sohase hallottunk kezdeményezésről, vagy ha hallottunk, mi igenis kétségbevonjuk, hogy az tisztességes kezdeményezés, vagy legalább is hasznos lett volna; ahol mindent két balkézzel csinálnak; ahol sohase kell az, ami mindnyájunk közös üdve, de kell az, ami milliókat emészt és nem hoz semmit; ahol törzsfőnökök ötletszerű rablógazdálkodása irányítja az életet. Ettől a várostól — kimondjuk nyíltan és őszintén — mi nem vártuk a sármási csodakut kihasználásának megkezdését. Ezt a várost, hogy saját érdekében cselekedjék, kényszeríteni kell, igenis kényszeríteni. Megtörni kell, míg ráfanyalodik, valósággal odahajlítani, mert meggyőzni csak akkor lehet, ha a klikkek megtalálják a maguk számítását.

Ezt ismervén és ezt látván, kétszeres az örömmünk, hogy Erdélyben még mindig van tisztesség, önzetlenség és férfias munka. És örülünk, hogy ők mennek kérő szóval a pénzügyminiszterhez, hogy nem riadnak vissza milliók áldozatoktól sem, csak adjanak nekik földi gázt. Ez a példaadás jó volt, ez a példaadás kellett, mert van amire rámutassunk. Ez iskolát csinál és nyomában megszólal Kolozsvár és meg fognak szólalni az összes azon érdekkörbe

„Palace Szálloda“

Budapest, VIII.,
Rákóczi-ut 43.

A szálloda éttermében esténként kolozsvári
Pongrácz Lajos hangversenyez. Elsőrendű ma-
gyar és francia konyha. Elsőrendű borok.

UNTERREJNER JÁNOS volt
alsótátrai vendéglős
vezetése mellett.

vonható városok, hogy a magyar élehetetlenség kiáltó jeléül ne dörögjön az ég felé hiábavalóan a földgáz.

A magyar szénbányavállalatok pedig viselkedjenek továbbra is azzal a komoly méltósággal a földgázzal szemben, mint eddig. Nyugtalanosságra csakugyan nincs okuk. Az ő érdekkörüket nem rongálja a földgáz-kérdés. A Máv., amely a magyar bányák igazi megteremtője volt és legfőbb támogatója ma is, megmarad továbbra is ennek. És a pénzügyminiszterium, (qua par excellence, közgazdasági minisztérium) az ország egy fejlett iparágát, mely éppen neki elsőrendű adóalany, nem fog retrográd irányba terelni. Maga a pénzügyminiszter sokkal nagyobb nemzetgazda, (sőt hazánkban kívül csak két hozzáfogható egyéniség van), sem hogy ne lennének biztosak afelől, hogy a földgáz óriási hordereje és fontossága tudatában és ismerve a szédítő perspektívákat és lehetőségeket, amiket a földgáz megnyit, a meglevő jót rontva, a hazai bányavállalatokat megsemmisítő tendenciákat engedne érvényesülni. A földgáz nagy talált érték, ki fogjuk használni, — ha lehet, teljesen — az ország javára, de nem rontva-bontva, hanem a nyugodt fejlődés törvényeit tartva szem előtt. Üdv azoknak, akik e munkában válllvetve dolgoznak és félre a kishitűekkel! Üdv Marosvásárhelynek, mely jó példájával előljár ebben az országban, ahol a nagy szájnál csak a kishitűség nagyobb.

Eljárás nedves uton történő mágneses kiválasztásra,

Ha mágneses anyagot kevésbé mágneses vagy nem mágneses anyagoktól azáltal kell elválasztani, hogy azt egy a folyadék fölött helytállóan elrendezett, vagy ide-oda mozgatható mágnes vagy mágnesezhető test segítségével huzzuk ki a folyadékból, akkor a folyadék fölületi feszültsége nagy ellenállást fejt ki, amely csak intenzitású mágneses mező segítségével küzdhető le, amely ugyanannak az anyagnak száraz uton történő kiválasztásához szükséges mező intenzitásánál sokkal nagyobb.

Ezért tehát a nedves uton történő kiválasztás előnyei a száraz uton történő kiválasztásaival szemben az áram nagy egységárai mellett megszűnnek.

A találmány szerint e nehézségeket úgy hártjuk el, hogy valamely mágnessarok fölött vezetett és a kiválasztandó anyagot magával vivő folyadékáram felszíne és a fölötte megfelelő távolságban mozgó, a kiválasztott mágneses anyagot eltávolító szállítóberendezés között folyadékfalakat vagy oszlopokat képezünk, amelyekben a mágneses részek a földhajtás hatása alatt és anélkül, hogy előbb a folyadékot elhagynák, a szállítóberendezés alsó fölületéig emelhetők, hogy azután ehez tapadva, a mágneses mezőből eltávolíthatók legyenek. Ez az eljárás nemcsak oly mágneses anyagoknak nedves uton történő kiválasztását teszi lehetővé, amelyek eddig nedves uton egyáltalában

nem voltak kiválaszthatók, hanem a száraz kiválasztással szemben elektromos áram megtakarítását is biztosítja.

Emellett a szállítóberendezés akár mágneses, akár nem mágneses anyagból állhat. Az utóbbi esetben mágnesezhető testekkel is meg lehet rakva. Valamely egyáltalában nem mágneses szállítóeszköz alkalmazásánál a folyadék alatt lévő mágnesen kívül még a szállítóeszköz fölött is kell alsó végén egy vagy több csucscsal ellátott mágnes alkalmazni, mely alatt a szállítóeszköz elhalad.

Ha a szállítóberendezés egészen mágnesezhető anyagokból készül vagy ily anyagból készült tuskókkal van megrakva, a leirt fölső mágneset ugyancsak alkalmazhatjuk, vagy pedig a szállítóberendezést, illetve az ezen alkalmazott mágnesezhető testeket az alsó mágnes által gerjesztjük, mely esetben ezek alsó fölületükön vannak éllel vagy csucscsal ellátva.

Hogy a folyadékfalak vagy oszlopok képződjenek, a szállítóberendezést, illetve fölső mágneset a folyadékáram fölött a leválasztandó mágneses anyag mágneses permeabilitásának megfelelő távolságban vezetjük, mikor a fölső mágnes, illetve a szállítóberendezés csucscsain vagy élein a mágneses erővonalak megsűrűsödnek úgy, hogy bizonyos esetekben a mágneses részecskéket a mágnesek vagy maguk a szállítóberendezések egészen a szállítóberendezésekig huzzák, mikor a részecskék folyadékot is visznek magukkal, mely a szállítóberendezéshez, illetve ennek mágnesezhető csucscsaihoz tapad és vékony folyadékfalakat vagy oszlopokat alkot, mely az alatta áramló folyadék és a folyadék fölött mozgó szállítóberendezés között a fölszívott mágneses részek hatása alatt folyton megújulnak és melyekben a mágneses részek a szállítóberendezésig emelkednek anélkül, hogy a folyadékból kilépnének.

Ha a munka kezdetén a mágneses részek földhuzása és így a folyadékfalak képződése közvetlenül meg nem indulhat, ezt akként indítjuk meg, hogy kezdetben a mágnesek gerjesztésére nagyobb elektromos áramerősséget alkalmazunk, vagy hogy a fölső elektromágneseket és evvel a szállítóberendezést, illetve ha ez mágnesezhető, csak ezt magát a folyadék felszínéhez annyira közelítjük, hogy a falak képződhesenek, minek megtörténte után a normális áramerősséget, illetve a távolságot állítjuk be ismét.

A folyadékfalak vagy oszlopok egyuttal nagyobbítják a folyadékkréteg vastagságát ezeken a helyeken. Ezért a földhajtás a kiválasztandó anyag egész emelési magassága alatt hat, minek következtében alkalom van arra, hogy a folyadék a mágneses részekhez esetleg hozzátapadt nem mágneses anyagokat leöblítse.

Az ekként leirt módon képezett folyadékkapcsolat a szállítóberendezés és a nagy (folyadékáram) felszíne között akként is létesíthető, hogy a szállítóberendezésre fölülről állandóan folyadékot folytatunk.

Ebből a célból a szállítóberendezést pl. finom áttörésekkel látjuk el, vagy pedig a mágneses éleket vagy csucscsokat fölülről lefelé menő nyílásokkal szereljük föl, melyekből a folyadék szalag- vagy fonálalakban állandóan oly módon folyik ki, hogy eme helyek és az agy fölülete között folytonos folyadékkréteg létesítsen kapcsolatot, melyben a mágneses részek fölemelkedhetnek. Ezt a fix folyadékot nedvesítőberendezések, pl. gyűrűalaku, finom furatokkal ellátott csöveken vezetjük a csucscsokhoz és élekekhez.

Mint hogy a csucscsok és élek nedvesítésénél a folyadék a fölemelkedő mágneses részekkel ellenkező irányban mozog, itt még nagyobb tisztítóhatást gyakorol, mint azelőbb leirt elrendezésnél.

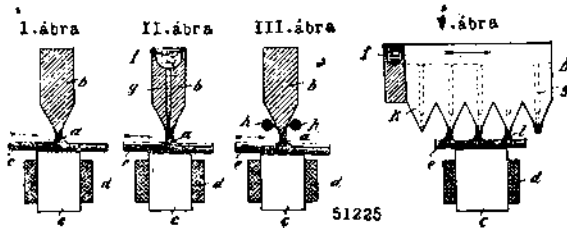
RUGGYANTAÁRUKAT, ASBESTÁRUKAT, SZÁRAZ és ZSIROS
TOMÍTÉSEKET LEGMEGBIZHATÓBB MINŐSÉGEKBE SZÁLLIT AZ:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

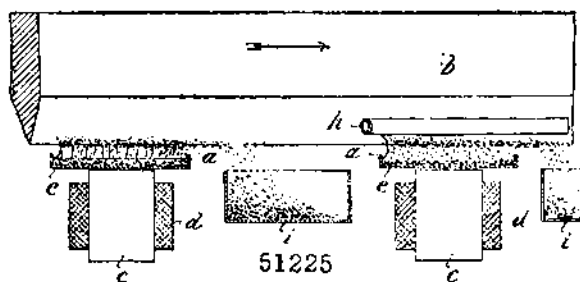
A levált mágneses anyagot vezető szállítóberendezés mindkét esetben korong-, henger- vagy szalag-alaku lehet és egy vagy több mágneses mező hatása alatt állhatnak.

A csatolt rajzon példaképen az eljárásunk fogantatására szolgáló berendezés néhány alakja látható arra az esetre, melyben a leválasztott mágnesanyag elvezetésére szolgáló szállítószalag mágnesezhető anyagból áll, anélkül azonban, hogy eme berendezések mágnes szerkezetét részletesebben ismertetnők. Eme példákön föltételeztük, hogy az ércleválasztónak a szalag alatt elrendezett fix mágnessarkai vannak, melyek fölött a leválasztandó mágneses anyagot tartalmazó zagyot vezető csatornák vannak elrendezve. Eme csatornák fölött forog függélyes tengelye körül a mágnesezhető anyagból álló és a leválasztandó mágneses anyagot kiemelő gyűrű, melynek keresztmetszete alsó oldalán kihégyezett négyszög. Ez az elrendezés azonban nem szükségszerű, hanem sokféleképen módosítható.

Az 1. ábrán látható keresztmetszetből kitűnik, miként képződik az (a) folyadékfal annak következtében, hogy a (b) gyűrű a mágnesezhető anyagrészeket magához szívja és ezek a folyadékot magukkal rántják, mely célból a kiválasztás megindításánál vagy a normális helyzetében hagyjuk a gyűrűt és csak a mágnesező áram erősségét nagyobbítjuk, vagy pedig lesüllyesztjük a gyűrűt és esetleg nagyobbítjuk a mágnesező áram erősségét is; (c) a mágnessark, melyet a (d) tekercselés gerjeszt. A zagy az (e) csatornában folyik, ebből a gyűrű a mágnesezhető anyagot a folyadék egy részével együtt kiemeli úgy, hogy a folyadék felszíne és a gyűrű éle között folytonosan megújuló folyadékból álló fal létesül, melyből a mágnesezhető anyagot a keresztmetszetével a fűz síkjára merőleges irányban mozgó gyűrű veszi körül. Mint az az 1. ábrán látható, a mágnesezhető anyag addig, míg az a gyűrűhöz tapad, a folyadékból ki nem lép, tehát az anyag emelésére fordított munkát a fölhajlás ezen az egész úton támogatja.

IV. ábra

A 2. és 3. ábrán látható berendezésnél a folyadékfal képezésének elősegítése céljából fölülről vizet vezet a csucskhoz, minek következtében a gyűrű alsó éle, illetve az ezen kiképezett csucsk a csatornától nagyobb távolságra lehet, mint az 1. ábrán látható berendezésnél, melynél a folyadékfal képezése csakis tapadás által létesül.

A 3. ábrán látható fogantatási alaknál a (b) gyűrűnek felső oldalán folyadékkal telt (f) csatornája van, melyből a (g) furatok vezetnek a gyűrű alsó éléhez,

illetve az ezen alkalmazott csucskhoz vagy más kiemelkedésekhez.

A 3. ábrán látható fogantatási alaknál a gyűrű alsó éléhez a folyadékot fölülről, oldalt alkalmazott (h) csöveken vezetjük úgy, hogy az az él fölületén folyik le.

A 4. ábrán a (b) gyűrű egy része nézetben látható, a folyadékfal képezése baloldalt az 1. ábra, jobboldalt a 3. ábra szerint történik. A leválasztott mágneses anyagot a nyíl irányában mozgó (h) gyűrű a mágneses mezőből eltávolítja és a mágnessarkak között levő (i) edénybe ejti.

Az 5. ábra oly gyűrűdarab nézete, mely a 2. ábrán látható berendezéssel van ellátva a folyadék bevezetése céljából, alsó oldalán pedig (k) csucskkal van ellátva, melyeken a (g) furatok mennek át. Itt a csucsknak megfelelő (l) folyadékoszlopok keletkeznek. Magától érthető, hogy a folyadék bevezetése nemcsak csucskkal, hanem alsó oldalán más kiemelkedésekkel ellátott gyűrűknél is alkalmazható.

HAZAI HIREK.

Áldor a — furóval.

Áldor ur kilétét talán már a jótékony feledés homálya borítja, mert legujabban szénbányáival tolakodik előtérbe és hívja fel magára a közfigyelmet. Áldor Szigfried kiváló férfiú, aki ugynevezett közgazdasági kiválósággá nőhetne volna ki magát, mert nálunk ez nem megy nehezen. Tehát Áldor ur hosszú időn át boldogította az államot, mint petroleum-furómérnök-vállalkozó-nagyfőkés és külföldi ál-milliomos. Komoly szándékai igazolásául magyar nevet vett fel, sőt barátai azt sugdosták róla, hogy olyan jó hazafi, hogy magyar állampolgárrá is lett, ámbár nem lehetetlen, hogy esetleg Máramarosban pillantotta meg a napvilágot, nem messze azon tájéktól, amelyet működése teréről oly genálisan kieszelt, minekutána gondoskodott róla, hogy pattogó hangzású nevében harmonikusan összesimuljon a nagy germán a magyar nemzetgazdával.

Idegen tőke és magyar szellem. Ez csak eléggé bizalomkeltő!? És biz ő erősen fogadkozott, hogy Zborón feltétlenül megleti a petroleum-zónákat, sőt — ismét nagyobb bizalomkeltés okából — 15 m. és 20 cm. hosszban már csöveket is fektetett, hogy ezeken keresztül szállítsa gyenge 20 km. távolságra, a bártfai állomás reménybeli tartányaiba, a friss és ami fő — az első magyar petroleumot.

És ő furt, azaz furatott. Óriási áldozatkészséggel furatott. A furókészüléket kölcsönözték neki, azontul pedig kisegítette a szubvenció. Mert ő szerény ember, aki nem utasította vissza az állami hozzájárulásokat, pedig tudjuk, hogy ezek oly tetemesek valának és — köztudomás szerint — oly bosszantóan szikrányi eredmény nélkül valók, hogy tisztán ez indokolta a petroleumot most állami monopóliummá tevő javaslatot, illetve törvényt.

A meddő hegyzárlatokat méltó korona gyanánt tetőzték be Áldor Siegfried ur et consortes. Odaállított a furólyukhoz egy lengyel embert, valami Demkát.*) 300 m. mélységben eocén-palát hozott felszínre; 768 m-ről

*) A hazai petroleum-furólyukak meddőségét azzal indokolják meg komoly helyeken is, hogy a galíciai forrástulajdonosok sorra vesztegették meg az itteni források vezetőit. (A szerk.)

eocén-homokkövet és 830 m-ben már eocén-agyag volt a furó által nyert mag. Állítólag már el is érték a petroleumot vezető kavicsréteget, állítólag a felhozott agyag is naftaszagú, olajos tapintatu volt, de petroléumnak, naftának nem volt hire sehol. Amint többé nem volt hire azoknak a tizezreseknél, amiket Áldor ur kutjába az állam beleölt. Hiába, nagyon mély kut volt az.

Hát most Áldor ur szénbányász lett. Dömsödön „csinál“ szén és a napilapok ismert alaposágukkal még elősegítik az ő kisdud játékait. Már kaolint is talált ott Áldor vitéz a szén mellett, fölött és alatt és „400 ezer K-ra ugratta be“ a Károlyi és Degenfeld grófokat“ írják komolyan a lapok és nem veszik fontolóra, hogy ezek a becsempészett híresztelések, ha nem is ugratják be a nevezetteket, de beugratnak más gyanutlanokat, akik komolyan vesznek oly alapításokat, melyekkel ily előkelő nevek foglalkoztak.

Tehát Áldor ur megint előjött. Előkerült mint bányász. A bányászok gratulálhatnak maguknak új kollégájukhoz. A bányásztársadalom boldog és szerencsés, hogy ily illusztris férfiú leereszkedett szerény körükbe. Mi is üdvözljük őt imígyen:

Áldor ur! elő a furóval!

* * *

Kérdést intéztünk egyébként e tárgyban gróf Degenfeld Imréhez, akitől a következő levelet vettük:

Nemzeti Casino

Budapest

„A Bánya“ tek. Szerkesztősége

Budapest.

Becses soraira válaszolva tudatom, hogy az Aldor Siegfried-féle köszémbányát nekem ugyan kínálták megvételre, de én arra egyáltalában nem reflektálhattam. Tudtommal más Degenfeld sem érdeklődik iránta.

Kiváló tisztelettel

gróf Degenfeld Imre s. k.

* * *

A nemes grófnak ezen levele minden kételyt eloszlat a tekintetben, hogy házalnak az Áldor-bányákkal, tehát okos lesz az óvatosság és nem árt az elővigyázat.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Pfeilmayer Ernő bányamérnöki szakot végzett főiskolai halgatót ideiglenes minőségben bányagyakornokká nevezte ki.

Előléptetés. Gellért Arthúr főmérnököt, az Osztrák-Magyar Államvasuttársaság aninai bányatelepe gépészeti és elektromos osztályának vezetőjét felügyelővé léptették elő. Gellért Arthúr vezeti az aninai bányatelepen folyamatban lévő nagyarányú gépészeti befektetések munkálatait.

Gyáriparosok Kissármáson. Lapunk jelentette elsőnek, hogy a Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségének székelyföldi fiókja május 10-én Marosvásárhelyen rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlésre, melynek főcélja a sármási gáznak ipari célokra való felhasználása, természetesen elsősorban is meghívták

kissármási Mály Sándor min. tan. is, akit felkértek arra, hogy tartson felolvasást a székelyföldi ipar jövőjéről. Mály felolvasása annál érdekesebb, mert az egész gázkérdésnek ő volt az első megpendítője és ma is legteljesebb előmozdítója. A közgyűlésen jelen lesz a követség központi igazgatója, dr. Hegedüs Loránt is, aki aktuális közgazdasági kérdésekről fog szólni. A kereskedelmi, valamint a pénzügyi kormány, nemkülönben a hazai nagyipar és nagytőke számottevő tagjai is készséggel helyezték kilátásba a közgyűlésen, valamint azt követőleg a Kissármásra tervezett kiránduláson való részvételüket, hogy a helyszínén szerzendő tapasztalatok alapján határozhassanak a metán-gáz felhasználása tekintetében.

A Gyáriparosok Szövetségének Székelyföldi Fiókja a következő meghívóval invitálja gyáriparunk és közéletünk kiválóit:

Meghívó. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetsége Székelyföldi Fiókjának szerdán, 1911. évi május hó 10-én d. u. 4 órakor Marosvásárhelyt, a Városháza közgyűlési termében tartandó rendkívüli közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó. 2. A fiók választmányának kiegészítése. 3. Kissármási Mály Ferenc miniszteri osztálytanácsos előadása: „A székelyföldi ipar jövője“. 4. Dr. Hegedüs Loránt orsz. képviselő előadása: Aktuális közgazdasági kérdések“. 5. Esetleges indítványok. Marosvásárhelyt, 1911 április 28-án. Bürger Albert elnök, Dr. Tischler Márton titkár. — Napirend: Május hó 10-én: D. e. 10 óra 23 p.-kor: A vendégek ünnepélyes fogadása az alsó vasutállomásnál. D. u. 1 órakor: Társasbéd a Transsylvania-szálló éttermében. D. u. 4 órakor: Szövetségi közgyűlés a Városháza közgyűlési termében. D. u. 6 órakor: A város és ipartelepeinek megtekintése. Este 8 órakor: Bankett a vendégek tiszteletére a Transsylvania éttermében. Május hó 11-én: D. e. 8 óra 45 p.-kor: Indulás az alsó vasutállomásról Kissármásra külön vonaton. D. e. 11 órakor: A metán-gázkut megtekintése és annak szakszerű ismertetése. D. u. 2 órakor: Társasbéd a marosludasi vasuti vendéglőben. Marosvásárhely felé a vonat Marosludasról 4 óra 27 perckor, Budapest felé 7 óra 18 perckor indul.

A Magyarhoni Földtani Társulat május hó 3-án tartotta szakülését. Előadtak: 1. Schafarzik Ferencz dr: Berzászka környékének geológiai viszonyai. 2. Strömpl Gábor dr: A visegrádi Duna-szoros és a pesti síkság kavicstelepei. 3. Vendl Aladár dr: A Csepel-sziget homokjáról. A szakülés után a Választmány ülésezett.

Körmöcbánya elektromos világítása. A körmöcbányai m. kir. bányakincstár a IV. számú légaknánál központi elektromos telepet létesíteni szándékozik, melynek teljesítményét oly nagyra méreteznék, hogy abból Körmöcbánya városát is árammal el lehetne látni. Körmöcbánya város csak a primár és szekundár hálózatot létesítené és az áramot a kincstártól venné.

Bernády György utja. Vezércikkünkben bővebben méltatjuk Marosvásárhely polgármesterének a földgáz felhasználása dolgában megkezdett akcióját. Bernády György — mint erről lapunkat értesítik — május 30-án száll Bremerhafenben a Norddeutscher Lloyd egyik legjobb gőzösére, a Kaiser Wilhelm II

Eredeti FREDIT CSAPÁGYFÉMEKET minden célnak megfelelő minőségekben gyárt kizárólag az:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

fedélzetére, hogy Pfeiffer Ignác egyetemi tanár társaságában az amerikai földgázkérdést alapos tanulmánytárgyává tegye. Azon amerikai városokat, hol a földi gáz nagyobb felhasználást nyer, felkeresik, ezek közt Chikagót is. Bernády főképp abból a szempontból kívánja tanulmányozni a kérdést, hogy a gyárüzemeltől kezdve a háztartás minden ízében felhasználható-e a földgáz. Ugy véli, — és helyesen — hogy szoba-fűtési célokra és a takaréktűzhelyekben is kitűnően volna használható. Már most tervezik egy hatalmas téglagyár felállítását tisztán a földgázra bázisra.

A selmeczi akadémikusok tanulmányutja Csak nemrégén mutattunk rá, hogy mily életbevágóan fontos bányáiparunkra nézve, hogy a selmeczi bányász és kohász halgatók az alapos és kimerítő, de mégis csak elméleti készség után a gyakorlatban is tanulmányozhassák — hacsak futólag is — a hazai és főképp a külföldi nagy ipartelepeket, bánya- és kohóműveket. Minden hozzáértő tisztában van azon nagy előnyökkel és haszonnal, ami rohamosan fejlődő bányáiparunkra háramlik, ha száz és száz fiatal ambiciozus mérnökünk, fiatal fogékony észszel és lélekkel, meglátja a hatalmas külföldi telepeket. Cikkünk után sok üdvözlő levelet kaptunk, a lapok javarésze átvette cikkünket és magáévá tette az ügyet. Ma pedig Selmecről kapjuk a megnyugtató értesítést, hogy a selmecbányai főiskola IV. éves vaskohászai dr. Barlai Béla és Hermann Miksa tanárok vezetése alatt három heti tanulmányutra indulnak a jövő hó elején. Utjuk célja lotharingiai vaskohóművek tanulmányozása. A tanulmányutat három hétre tervezik.

Elszámolás. Kövesi Antal professzor fáradhatatlan munkálkodása megtermi szép gyümölcsseit. Nem szünnék meg az adakozások a selmeczi diákasztal javára. A „Mensa Academica“ céljaira befolyt adományokról apr. 26-án a következőket teszi közzé az elnökség Mély tisztelettel és hálás köszönettel emlékezünk meg ez alkalommal arról, hogy Fülöp-Szász-coburg-góthai herczeg Ő kir. Fensége, cs. és kir. altábornagy, az aranygyapjas rend vitéze, központi irodájának Vezetősége útján elrendelni méltóztatott, hogy a „Szittnya Uradalmi Erdőhivatala“ főiskolánk „Ségélyező-Egyesülete“ által létesített „Meusa Academica“ ügyének előmozdítására és támogatására 20 ürméter keménytűzfát — lefuvarozással együtt — ingyen kiadhasson. A kegyelmes Úr ezen nemes és fenkölt gondolkozására való adományát a Segélyegylet választmányá jegyzőkönyvileg — legbensőbb elismerésének és leghálásabb köszönetének kifejezése mellett — örököltette meg. Ujabbán a következő adományokat nyugtázzuk. Magy. Kir. Sóbányahivatal Parajd, Az első cs. és kir. szab. Duna-Gózhajózási r.-t. Bányáigazgatósága Pécs 100-100 korona. Witkovitzi Bánya és Vaskohó-társulat Ótösbánya, selmeczi Ing- és Fehérneműgyár r.-t. 20-20 korona. Beocsini cementgyári Unió r.-t. 10 korona. Schellenberg Richárd 5 korona, Greguss Antal 2 korona. Fogadják a nemeslelkű adományozók hálás köszönetünket. Az

eddig befolyt adományok összege: 4153 korona 50 fillér.

Az első közgyűlés. Nálunk vajmi ritkán alakul nagyobb bányavállalat. Szénbánya a legritkábban. Ilyen nagyobb bánya a Salgótarjáni és a Magyar Általános tőkéivel létrehozott Nyugatmagyarországi kőszénbánya részvénytársaság, mely május hó 12-én tartja első rendea közgyűlését. A dec. 31-ével lezárt mérlegből feltűnő csak az, hogy a részvénytőkéből eddig csak 3 millió K fizetődött be, míg 7 millió K még mindig nincs befizetve. Ez azonban érthető, mert a befizetések akkor és oly arányban történnek, illetve vétetnek igénybe, amily mértékben a bányaberendezési munkák azt megkívánják. A mérleg számszerű adatai egyébként a következők:

Vagyon: Bányabirtok: Bányáink értéke 2,575.658'96 K. Ingtalanok, felszerelések és anyagok leltára: a) Telkek, bánya- és kezelési épületek, munkaházak, gépek, téglagyár, mészégető, felszerelések és leltárak 1,029.720'44 K. b) Üzemi anyag- és fakészlet 121.032'95 K. c) Szén-, mész- és mészégető készlet 4.710'10 K. Összesen 1,146.472'49 K. Pénztárak és értékpapírok: a) Pénztári készlet a budapesti főpénztárban és a széperdői bányapénztárban 16.575'36 K. b) Betétek pénztintézeteknél 112.893'03 K. c) Értékpepirok (magyar korona-járadék) 5.700'90 K. d) Idegen letétek 26.676'88 K. Összesen: 161.846'16 K. Adósok: a) Szénadósok-előlegek es egyéb künnlevőségek 28.953'83 K. b) Átmeneti adósok 11.883'31 K. c) Hátralékos részvénytőke befizetések 7.000.000 — K. Összesen 7,040.837'14 K. Végösszeg 10,924.814'75 K. Teher: Részvénytőke: 50.000 drb részvény á 200 K 10,000.000 — K. Hitelezők: Különböző hitelezők 869.293'70 K. Hátralékos bányászberék 1910 decemberre 28.844'17 K. Idegen letétek 26.676'88 K. Összesen 924.814'75 K. Végösszeg 10,924.814'75 K.

A Nemzetközi Vas- és Gépipari Ujdonságok és Szabadalmak kiállításának ünnepélyes megnyitását, amelyet a mai napra terveztek, Hieronymi halála miatt csütörtökre halasztották el. A kiállítást annak védnöke, József főherczeg nyitja meg. A kiállítás még nincs készen, így tehát róla bírálatot írni még nem lehet. Most lapzártakor, amikor e sorokat írjuk, még mindig serényen dolgoznak a kiállított tárgyak elrendezésén, de, amint látjuk, még jó pár nap beletelik míg a kiállítás teljesen elkészül. Jövő számunkban vissza fogunk térni a kiállítás bővebb ismertetésére.

A „Királyhági bánya és ipar részvénytársaság“ május 11-én délelőtt 11 órakor tartja közgyűlését a társaság helyiségében (V., Wahrmann-utca 5.) Fennállása harmadik évében 105 k. nyereségről számol be a vállalat, mely alapszabályai szerint Királyháza környékén lévő bányák feltárását tűzte ki feladatául. Működéséről számot ad mérlegszámlája, mely szerint a vagyon: Bányajogok 193.600 K. Befektetések 40.191 K. 59 f. Felszerelés 3109 K. 86 f. Alapítási és

SZIVATTYUKAT és

GARVENSWERKE

(B. 96/443/46.)

MÉRLEGEKET

WIEN, II., HANDELSQUAI 130.

gyárt mint különleges-
séget és legnagyobb rak-
tárt tart épület- és dia-
phragma - szivattyukban

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

átírási költség 1500 K. Összesen 238.401 K. 45 f. Teher: Részvénytőke 200.000 K. Hitelezők 38.296 K. 32 f. Egyenleg mint tiszta nyereség 105 K. 13 f. Összesen 238.401 K. 45 f. Üzleteredményeit Eredmény számlája, mutatja. E szerint: Veszteség: Alapítási és átírási költség 596 K. 05 f. Egyenleg mint tiszta nyereség 105 K. 13 f. Összesen: 701 K. 18 f. Nyereség Bányatermékek 619 K. 90 f. Idegen árú 81 K. 23 f. Összesen 701 K. 18 f.

A brennbergi köszénbányák. Az a kőszá hír terjedt el a napilapokban, hogy a brennbergi köszénbánya szene apadóban van, hogy nincsen új szénere s a meglevő telepeken is fogy a munka. Egyik-másik lap arról is vél már tudni, hogy a bányavezetőség egy csomó munkást éppen ez okból már el is bocsátott. Utána jártunk ezen híreknek s megállapítottuk, hogy a napilapok, mint rendszeren az ilyen szakügyekben, alaposan tévedtek. Mint igen előkelő és érdektelen helyről értesülünk, a brennbergi bányák kimerüléséből szóló hírek teljesen alaptalanok. Sőt ellenkezőleg, az újabb feltárások nagyon kedvező eredménnyel jártak és épp ezen kedvező eredmény folytán egy nagy csehországi vállalat óhajtja a bányákat megszerezni. A szakértők máris bejárták a bányákat s a látottakkal annyira meg voltak elégedve, hogy megbizójuk a vételre már ajánlatot is tett. Elég szomorú, hogy ismét egy virágzó magyar vállalat kerül idegen kézre.

A munkások elbocsátásáról szóló hír csak annyiban felel meg a valóságnak, hogy néhány izgága természetű és összeférhetetlen munkást a vállalat csakugyan elbocsátott, de csak azért, hogy mielőbb jobb munkásokat szerezzen helyettük. Ugyancsak ellentmond a bánya pusztulásának az a tény, hogy az igazgatóság új gépeket is szerez be.

Deutsch Bertalan chamotte és agyagárugyár részvénytársaság közgyűlését május hó 12-én tartja. A társaság szép fejlődését igazolja az a körülmény, hogy a lefolyt üzletévben közel 400 ezer K nyereséget ért el, ami a hatodfél százezer K alaptőke mellett gyönyörű eredmény. A társaság mérlegszámlája a következőképen alakult: Vagyon: Gyári berendezés 1,292.189'37 K. Ingóságok és lóállomány 33.560'07 K. Készpénzkészlet 1910 december 31-én 12.587'88 K. Arukészlet 78.563'23 K. Ovadékok 12.900'— K. Előre fizetett munkabérek 1.333'70 K. Folyószámla adósok 260.126'37 K. Összesen 1,671.260'62 K. Teher: Részvénytőke 550.000'— K. Elfogadványok 940.000'— K. Értékcsökkenési tartalék 85.803'97 K. Folyószámla hitelezők 95'456'65 K. Összesen 1,671.260'62 K.

Új bányatársulat Horvátországban. Mint lapunk zágrábi tudósítója jelenti, Horvátországban Fodrőczy Aurél és Feller Jenő Viktor zágrábi lakosok a zágráb megyei stubiczai járásban és a varazsd megyei zlatári illetve krapinai járásban fekvő összesen 13 adományozott bányatelkének és zárkutatómányaik művelése céljából f. é. április hó 14-én bányatársulat alakult, melynek 128 részvényéből 65 darab Fodrőczy Aurél, 63 darab pedig Feller Jenő Viktort illet meg; előbbinek részvényei Sir John Lister Kaye angol főúrra, utóbbinak részvényei „The London and Croatia Syndicate Ltd“-re irattak át. Az új bányatársulat

székhelye Budapesten lesz és műszaki vezetését György Albert magánmérnökre bízta.

Megválasztott szerkesztők. A Magyar Elektrotechnikai Egyesület hivatalos lapjának, az „Elektrotechnika“-nak szerkesztőségében Stark Lipót főmérnöknek a konstantinápolyi elektromos mű vezérigazgatójává történt kinevezésével változás állott be, a mennyiben főszerkesztővé Jakobovits Dániel főmérnököt, szerkesztőkké pedig Gáti Béla kir. főmérnököt és dr. Szilas Oszkár Ganz-gyári mérnököt választották meg.

A Rimamurány-Salgótarjáni Vasmű Részv. Társ. alaptőke-emelése folytán munkatervet dolgozott ki, amelynek keresztülvitelére több millió korona befektetés eszközölését határozta el. A tervezet szerint a hengerezést Salgótarjából teljesen Ózdra helyezik át, ahol a tömeggyártást szándékoznak központosítani és e célra ott két új magas kohót is építenek. Tarjában ezentúl csak különleges, finom árukat fognak készíteni. A tervezetet két-három év alatt vizik keresztül.

A rapp-romhányi vasutja. Mint lapunkkal hivatalosan közlik, a rapp-romhányi köszénbányatársaság által a Rapp vasúti állomás mellől kiágazólag a Fülekpilis község határában fekvő magashegyi tárnáig vezetőleg tervezett keskenyvágányú gőzüzemű iparvasut építésére a kereskedelemügyi miniszter az engedélyt megadta.

Bánya-helységnevek magyarosítása. A belügyminiszter 1910. december 7-én 47.104/910./IV. b. szám alatt kelt rendeletével Alsó-Fehér vármegye községeinek, valamint ezen vármegye területén fekvő lakott helyeknek neveit az 1898. évi IV. törvénycikk 2. és 3. §§-ai alapján megállapította. Ebből mi közöljük a bennünket érdeklőket. Így a magyarigeni járásban: Ompoly-Prezáká—Ompolygyepű, Ompolyicza Kisompoly, Petrosán—Ompolykövesd, Pójána—Ompolymező, Trimpoel—Kénesd, Valca-Doszulú—Nagyompoly. A verespataki járásban: Bucsum—Bucsony, Kerpenyes—Abrudkerpenyes, Korna—Szarvaspatak, Szohodol—Aranyosshohodol, Verespatak—Verespatak hozzátartozik Verespataktorka. Torda-Aranyos megyére nézve az 1910. nov. 25-én kelt belügyminiszter 9.948/910./IV. b. számú rendelet alapján megállapítja a helységneveket. Ezek közül érdekelnek minket: Az alsójárú járásban: Kisbánya—Járabánya, Magura—Járamagura. A toroczkói járásban: Borév—Borrév, Brezest—Berzesd. A topánfalvi járásban: Álbák—Fehérvölgy, Nyágra—Fekete völgy, Ponorel—Aranyosponor, Szekátura—Aranyosvágás, Szkerisóra—Aranyosfő, Topánvalva—Topánfalva, Lunka—Aranyoslonka, Lupsa—Nagylupsa, Muncsel—Muncsal, Nagy-Oklos—Alsóaklos, Offenbánya—Aranyosbánya, Runk—Aranyosronk, Sásza-Vincza—Szászavincz.

TURUL A LEGMEGBIZHATÓBB TÖMÍTŐLEMEZ
LEGMAGASABB NYOMASHOZ. KIZÁRÓLAGOS RAKTÁR:

ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.

Megüresedett altiszti állások. A verespatak-orlai bányaműnél megüresedett altiszti állásra pályázhatnak oly egyének, akik valamely bányaiskola sikeres elvégzésén kívül a fémhányászat és ércelőkészítésnél előforduló üzemi és irodai teendőkből jártasak. Az állami szolgálatban állók a felszerelt kérvényt előjáró hatóságuk útján, az állami szolgálatban nem állók vármegyéjük főispánja útján nyújthatják be. A zalatnai m. kir. kohó művezetőjénél megüresedett segéd-tiszti állásra pályázhatnak oly egyének, akik bányaiskolát végeztek és a fémkohó üzemből és irodai teendőkből jártasak, a magyar és oláh nyelvet beszélők.

Szénforgalom. A Máv. vonalai mentén fekvő kőszénbányák az április hó 2-től április hó 8-ig terjedő héten, hat munkanap alatt összesen 12,471 kocsi-rakomány szenet adtak fel, 453 kocsi-rakománnyal kevesebbet, mint az előző héten, ellenben 1458 kocsi-rakománnyal többet, mint a múlt év hasonló (IV. hó 3-ától IV. hó 9-ig) időszakában. Egy-egy munkanapon átlag 2078 vasuti kocsit raktak meg; 76 kocsival kevesebbet, mint az előző hét egy-egy munkanapján. Április hó 9-től április hó 15-ig terjedő héten, hat munkanap alatt, összesen 10,692 kocsi-rakomány szenet adtak fel. 1779 kocsi-rakománnyal kevesebbet, mint az előző héten és 1678 kocsi-rakománnyal kevesebbet, mint az előző év hasonló (IV. hó 10-től—IV. hó 16-ig) időszakában. Egy-egy munkanapon átlag 1782 vasuti kocsit raktak meg; 296 kocsival kevesebbet, mint az előző hét egy-egy munkanapján.

KÜLFÖLDI HIREK.

A romániai petroleum és mellékterményei. A romániai petroleumipar fejlődése mind nagyobb méreteket vesz és Románia közgazdaságában szerepe egyre dominálóbb. Konstancában 1910-ben 967.455 tonna földolajat vettek fel a hajók, amiből 510.363 tonnát, tehát csaknem 53%-ot tettek ki a nafta-termékek. Az előző évben még csak 381.367 tonna naftatermékot vittek ki; az export fejlődése tehát szembetűnő. Természetesen azonban Romániát is érintette a külföldi petroleumiacok alacsony árjegyzése és ezért, ha a kivitel emelkedett is, az üzleti eredmény ezzel az emelkedéssel nem tartott lépést, mert a külföldi piacok tendenciája itt is árcsökkenést vont maga után és a petroleum meg a melléktermények oly áron keltek el, hogy alig fedezték a termelési költségeket. Ehhez járult még az is, hogy az ország belsejében nem találtak megfelelő mérvű elhelyezésre a residuumok, aminek következtében a naftamaradékok nagy mértékben felhalmozódtak. Ez a készlet az év végén körülbelül 280.000 tonnát ért el és annival kevesebb hatással járt, mert gondoskodni kellett megfelelő raktárakról, ahová eltegyék, ezek felállítása pedig igen költséges. Az exportőrök a múlt évben ennek orvoslására nagy erőfeszítéseket tettek, hogy elhelyezést biztosítsanak a residuumok számára és szervezzék ennek a cikknek a kivitelét. Tervük megvalósításának azonban útjában állanak a jelenleg magas fuvardíjak, amiket ab Campina okvetlenül mér-

sékelni kell. A naftatermelők ezért egy emlékirattal fordultak a kereskedelmi és iparügyi miniszteriumhoz, amelynek a lényegesebb pontjai ezek voltak: A kivitelre kerülő residuum fuvardíja, amely jelenleg kilométertonnánként 2 centime-ot tesz ki, leszállítandó. Leszállítandók a díjak, amiket most a termelők az állomásokon való elraktározás után fizetnek. Mérséklendők a kezelési illetékek a tranzito-forgalomban, a helyi állomástól behajózásra kerülő naftamaradékok után és végül a residuumokra rótt félszázalékos export-taxa megszüntetendő, valamint az újabban fel-emelt hajózási díjak redukálendók. Minthogy a romániai államvasut nincs abban a helyzetben, hogy a fuvardíj mérséklésére irányuló kívánalmat teljesítse, megint előtérbe lépett a Constanca-Campina közti vonal terve. A finomított petroleum kivitele az elmúlt évben nagy lendületet vett és az előző év 173.624 tonnájáról 236.109 tonnára emelkedett. Anglia fogyaszt ebből a legtöbbet, 69.735 tonnát, mögötte jönnek Egyiptom 57.088, Törökország 36.875, Belgium 24.114, Németország 22.654, Olaszország 20.033, Franciaország 19.420, Hollandia 18.615, Dánia 4.730 és Magyarország és Ausztria 1.715 tonnával.

Az Egyesült-Államok acéltermelése. Az amerikai Egyesült-Államok acéltermelése évről-évre jelentékeny fejlődést mutat. 1910. évben már 26,094.919 tonnát tett ki a termelt acél az előző évben kimutatott 23,955.021 tonnával szemben.

KÖNYVSZEMLE.

A robbantás technikája címen D o l e t s k o Ferenc, a Kassa-oderbergi vasut ny. főfelügyelője a magyar szakirodalom terén hűzágpótló kézikönyvet adott ki, melyben a gyakorlatban használatos régibb és újabb robbanókat írja le. Ismerteti továbbá azoknak tulajdonságait s a velük való bánásmódot, alkalmazásukat az erdő- és mezőgazdaságban, kőbányáiparban, ut-, vasut- és vízépítésnél, valamint az építőiparban. E műből megismerjük a robbanóknak minden tulajdonságát s így könnyen védekezhetünk ellenük, szint-ugy megtehetjük a szükséges biztonsági intézkedéseket is. A 152 ábrával ellátott gazdag tartalmú kézikönyv a „Patria” r. t. könyvkiadóhivatalában (Budapest, IX., Üllői-ut 25.) jelent meg, bolti ára 5 korona.

Szent-Lukács-fürdő, téli és nyarigógyhely, Budán

csusz, köszvény, ideg- és bőrbajok ellen. Iszap-fürdők, iszapborogatások, kő- és kádfürdők, külön férfi- és női vizgyógyintézet, gőzfürdők és gyógyvizuszodák. Szállodák, gondos penzió. KRISTÁLY forrásásványvíz étvágyat javít, gyomorrontást megakadályoz. Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. BK 677 501 52.

TÖRLEY

TALISMAN · CASINO · RÉSERVÉ

BUDAPEST 1911

**KENŐANYAGOK, TISZTÍTÓANYAGOK, BŐR-BALATA-
TEVESZŐR-GÉPSZIJAK ELSŐRENDŰ MINŐSÉGEK BEN:**

**ÁLTALÁNOS MŰSZAKI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, V. ZRINYI-UTCA 1. GRESHAM PALOTA.**

Vásároljon osztálysorsjegyet

a Török-palotában,

Budapest, IV., Szervita-tér 3C.

Fiókok: VI., Teréz-körút 48. Telefon 24-27.

V., Váci-körút 4. sz. Telefon 11-58.,

Távíráti cím: „Török“ Budapest.

1/4 sorsjegy 1/2 sorsjegy 1/4 sorsjegy 1/8 sorsjegy

K 12.— K 6.— K 3.— K 1.50

— Huzás már május hó 18-án. —

(B) 985 (b, 586) 19

Erélyes bányafelőr

aki bányaiskolai végzettséget és gyakorlatot tud kimutatni, különösen bányauzemi és bányamérői teendőkben jártassággal bír, magyar, német és esetleg szláv nyelven beszél és ír, azonnali belépésre kerestetik. Az alkalmazás állandó. Ajánlatok és bizonyítványmásolatok, igények megjelölésével „Dobsinai Rézművek Részvénytársaság“ Dobsina címre intézendők.

(B) 9747 (579) 21

TELEFON 5270

FARKAS ÉS TÁRSA
VASSZERKEZETI GYÁR
BUDAPEST, VI., LEHEL UTCA 8.

A FARKAS-FÉLE TÖRV. VÉDETT HERKULES VÖNDEJŰ IOM-
VASABLAK AKERESZTÉZÉSÉNÉL NINCIS GVÖNGITVE MIÉRT IS A
LEGERŐSEBB.

LEGSZEBB ÉS
LEGOLCSÓBB

KÉRJEN AJÁNLATOT! HERKULES TÖRV. VÉDTE

(B) 9237 (555) 13

*Szlovákiai
sósvíz*

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS
HUGYSZERV BAJOKAT
GYÖKERESEN GYÓGYÍT.

Megrendelhető az „Magyar Ásványvíz Forgalmi és Kiviteli
R.-T.“-nál, Budapest. Telefon 162-84

(B) 2270 (411) 17

Kérje 76. számú árjegyzékünket

**Hadef-
emelőgépekről**
kézi és elektromos hajtásra

HEINRICH de FRIES
G. m. b. H.
DÜSSELDORF 76/a. Harkorstr. 7.
WIEN VII/3. Neustiftgasse 111/26

Magyarországi képviselő:
VECSEY JENŐ
okl. gépészmérnök
Budapest, V., Lipót-körút 21/c. sz.
Telefon 105-48.

Gaedicke szerencse- gyűjtődéje

ismét a legnagyobb nyeremény-
eredményeket érte el.

A legnagyobb főnyereményt

400.000 koronát

hatodszor nyerték nálunk.

Válasszon az itt látható számokból
gyorsan, mert egy pillanatnyi kegy
igen gyakran veti meg szerencsénk
alapját.

9971	94821	35834
53840	23456	39172
93456	37093	69004
37232	79038	66605

Az első osztály huzása már
május 18. és 20-án kezdődik.

$\frac{1}{4}$ $\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ $\frac{1}{8}$ sorsjegy ára
12.— 6.— 3.— 1.50 korona.

Gaedicke Bankház r.-t.
Budapest, IV., Rössuth Lajos-u. 11.

(B) 3764 (585) 18.